

Valtuustoaloite Lohjan vetovoimaisuuden vahvistamiseksi kylien ja kyläkoulujen avulla

277/12.00.00/2022

439/12.00.00/2021

Kaupunginvaltuusto 10.11.2021 § 171

Valtuutettu Ana Maria Gutierrez Sorainen esitti Meidän Lohjan valtuustoryhmän puolesta seuraavan aloitteen, jonka lisäksi olivat allekirjoittaneet Vihreän valtuustoryhmän valtuutettu Risto Murto, Vasemmistoliiton valtuustoryhmän valtuutettu Birgit Aittakumpu, Lohjan Perussuomalaiset valtuustoryhmän valtuutetut Sirje Mänd ja Ossi Tiihonen sekä varavaltuutetut Johanna Lindgren ja Erkki Sohl, Keskustan valtuustoryhmän valtuutetut Päivi Alanne, Lotta Paakkunainen ja Kristian Sarvi ja Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän valtuutettu Heikki Linnavirta.

”Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että:

- Lohjan kaupungin strategiaprosessissa todetaan kyläkoulujen merkitys kylien elinvoimaisuudelle ja Lohjan kaupungin vetovoimaisuudelle;
- Ikkalan koulua ei lakkauteta ja kaikkien nykyisten pienten lähikoulujen jatkuvuus turvataan uusien lapsiperheiden houkuttelemiseksi alueelle;
- Kyläkouluja ympäröivien alueiden myönteistä kehittymistä tuetaan esimerkiksi osana Järvikaupunki-kehittämishanketta tai Tunnin juna-hanketta;
- Lohjan kouluverkkoa kehitetään kokonaisvaltaisesti, lähikouluperiaate huomioiden sekä asettaen lasten, perheiden ja muiden asukkaiden hyvinvoinnin etusijalle.

Lohja on laaja ja monimuotoinen kunta, jossa on tarjolla monenlaisia asuinympäristöjä sekä nykyisille että tuleville asukkailla. Loistava sijainti kehittyvän Helsinki-Turku-Tampere kasvukolmion sisällä tukee vetovoimaa. Koronan myötä on vahvistunut kaupungistumisen vastatrendi ja ihmiset kaipaavat asuinympäristöltään luonnonläheisyyttä ja väljyyttä. Lohjan maaseutu on siis Lohjan kaupungille todellinen valttikortti yhdistettynä sijaintiinsa lähellä pääkaupunkiseutua. Lapsiperheiden kannalta maaseutu on kuitenkin entistäkin houkuttelevampi, jos sieltä löytyy aktiivinen kyläyhteisö ja lapsille lähikoulu. Tästä on tuoretta tutkimusnäyttöä Luonnonvarakeskuksen lokakuussa julkaisemassa tutkimuksessa. Siinä todettiin aiemmin toteutettujen lakkautusten perusteella, että kyläkoulun lakkauttamisen jälkeen alueilla on havaittu selvä asukaskato.

Lohjan edellinen kaupunginvaltuusto päätti 21.4.2021 lakkauttaa Pullin koulun. Säästötoimenpiteenä valtuusto esitti 7.10.2020 Ikkalan koulun lakkauttamista syksystä 2023 alkaen. Samalla päätettiin kolmen muunkin kyläkoulun lakkauttamisesta. Virkamiehet perustelivat lakkauttamisia säästölaskelmilla, jotka olivat ylimalkaisia ja osittain virheellisiä. Äänestykset olivat tiukkoja.

Lohjan kaupunki on jo lähes kymmenen vuotta ajanut kouluverkkoaan alas ja keskittänyt opetusta suuriin yksiköihin. Samaan aikaan Lohja on investoinut sisäilmaongelmaisten koulurakennusten korjaamiseen ja uusien koulukeskusten rakentamiseen. Uutiset lukion pysähtyneestä remontista ja uusien koulutyömaiden ongelmista viittaavat siihen, että

jatkossakin moni oppilas viettää koulupäivänsä parakissa. Tämän lisäksi kuljetusoppilaat viettävät koulupäivästään jopa useita tunteja koulutakseissa, mikä vaikeuttaa harrastustoimintaa ja ylipäättään lapsiperheiden normaalia elämää.

Viimeistään nyt on aika todeta, että olemassa olevan kouluverkon kunnossapito ja kehittäminen ovat sekä talouden että asukkaiden kannalta kestävämpi ratkaisu kuin suuret investoinnit, joista esimerkkinä pienen vesivahingon korjaaminen vaatii suuria rahasummia. Monipuolinen ja laaja kouluverkko on vetovoimatekijä. Sen sijaan jatkuvat lakkautuspuheet karkottavat Lohjalle muuttoa harkitsevien muuttohaluja.

Lohjan väestön ja myös lasten määrä ovat vihdoin alkaneen lisääntyä. Lohjan kaupungin talouskaan ei ole niin surkeassa tilassa kuin esimerkiksi pari vuotta sitten. Nyt on tarpeen ottaa aikalisä ja nähdä kouluverkolle muunlaistakin kehittämistä kuin vain lähikoulujen lakkauttaminen. Jokaisella kylällä on omat erityispiirteensä ja vahvuutensa, joiden tunnistaminen ja esiin nostaminen Lohjan kaupungin markkinoinnissa loisi positiivista suuntaa.

Ikkala on kyläkeskus, jolla on keskeinen sijainti Karkkilan ja Vihdin kuntien risteyskohdassa. Lohjan kaupungilla on yhä osuuksia Ikkalanrinteen rivitaloissa. Toisin kuin monissa muissa kylissä, Ikkalan koulun ja sen lähiympäristössä on kaupungin omistama vesi- ja viemärijärjestelmä, joka tuo kaupungille rahaa. Tonttitarjontaa Ikkalassa voisi merkittävästi parantaa ja luoda näin kasvua alueelle.

Tulee myös muistaa, että kaupungin opetustoimen, koulujen ja opetuksen tehtävä ei ole säästää rahaa kunnalle, vaan huolehtia kunnan lakisääteisestä velvollisuudesta järjestää laadukasta ja yhdenvertaista perusopetusta kaikille kunnassa asuville oppivelvollisille. Tästä velvollisuudesta hyvin huolehtimalla Lohja lisäisi vetovoimaisuuttaan lapsiperheiden silmissä. Ihmiset haluavat nyt vaihtoehtoja asumiselle ja palveluille. Monipuolisella ja laadukkaalla perusopetuksella lähellä tuotettuna voidaan edistää lasten ja perheiden hyvinvointia, sekä tehdä tehokasta ennaltaehkäisevää työtä.”

Päätös

Valtuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Täytäntöönpano

tiedoksi johdon assistentti Alatalo
merkitään aloiteluetteloon

Sivistyslautakunta 30.10.2024 § 151

Lohjan kaupungin sivistystoimialan tavoitteena on ylläpitää elinvoimaisia ja kattavia sivistyspalveluita koko kaupungin alueella. Toimiala on viimeksi syksyn 2023 ja kevään 2024 aikana tutustunut Lohjan kylien tilanteeseen ja kuullut kylien asukkaita sekä osallistanut kuntalaisia kylien palveluiden kehittämiseen.

Vuosittain tehtävien investointien toteuttamisessa huomioidaan kaupungin eri alueiden tarpeet ja kaikkia kaupungin alueita pyritään kehittämään käytössä olevien määrärahojen puitteissa mahdollisimman tasapuolisesti.

Lohjan kaupungin perusopetuksen järjestämistä on viimeisten vuosien aikana kehitetty lasten, nuorten ja perheiden lautakunnan vuonna 2020 hyväksymän opetuksen järjestämisen periaatteiden mukaisesti. Opetuksen järjestämisen periaatteita valmisteltiin vuonna 2020 viranhaltijoiden sekä

päättäjien yhteisessä työryhmässä ja näiden periaatteiden mukaisesti Lohjan kaupungin kouluverkon tulee olla kattava ja oppilaiden koulumatkat eivät saa muodostua kohtuuttoman pitkiä.

Lohjalle syntyvien lasten määrä on vähentynyt vuosittain ja on vakiintunut viimeisten vuosien aikana hieman alle kolmensadan lapsen vuositasolle. Perusopetusikäisten oppilaiden määrä on vähentynyt myös tasaisesti viimeisten vuosien aikana. Muutos on ollut keskimäärin noin 100 oppilasta vuodessa. Lasten määrän vähentyminen tulee vaikuttamaan tulevien vuosien aikana myös kaupungin saamaan rahoitukseen mm. valtionosuuksien osalta.

Sivistystoimiala on aloittanut kevään 2024 aikana tulevia vuosia koskevan sivistyspalveluiden muutostyön suunnittelun. Muutostyön tavoitteena on ylläpitää myös tulevaisuudessa kattavat ja mahdollisimman laadukkaat sivistyspalvelut kaikissa Lohjan kylissä ja taajamissa. Samalla on myös huomioitava ennusteet kaupungin talouden kehityksestä ja suunnitella kaupungin sivistyspalvelut taloudellisesti kestäväälle pohjalle.

Sivistyspalveluiden säilyttäminen kattavasti koko kaupungin alueella tulee vaatimaan merkittäviä muutoksia taloudelliselta merkitykseltään suurimpien palveluiden palveluverkkoihin tai niiden järjestämistapaan. Palveluiden järjestämistä koskeva muutostyön suunnittelu pyritään saamaan valmiiksi ensi syksyyn mennessä ja niiden käsittely kaupungintoimielimissä on tarkoitus aloittaa syksyllä 2025.

Lisätiedot	sivistysjohtaja Juha – Pekka Lehmus (juha-pekka.lehmus@lohja.fi)
Oheismateriaali	- Opetuksenjärjestämisen periaatteet
Esittelijä	Sivistysjohtaja, kasvu ja oppiminen Lehmus Juha-Pekka
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää 1. todeta, että sivistystoimiala valmistele palveluiden järjestämistä koskevaa suunnitelmaa, jonka tarkoituksena on mahdollistaa sivistyspalveluiden säilyttäminen alueilla ja Lohjan kylissä myös tulevaisuudessa. Suunnitelma on tarkoitus tuoda päätöksentekoon syksyllä 2025. 2. esittää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle loppuun käsitellyksi.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti esityksen mukaan.
Täytäntöönpano	Kaupunginhallituksen esityslistalle

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 432

Lisätiedot	Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, (juha-pekka.lehmus@lohja.fi)
Oheismateriaali	- Opetuksen järjestämisen periaatteet
Esittelijä	Kaupunginjohtaja Perämäki Pasi

Päätösesitys Kaupunginhallitus päättää tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen:

Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Kaupunginhallitus päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuusto 11.12.2024 § 152

Lisätiedot Sivistysjohtaja Juha-Pekka Lehmus, juha-pekka.lehmus@lohja.fi

Oheismateriaali - Opetuksen järjestämisen periaatteet

Päätösesitys Valtuusto päättää merkitä aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Valtuusto päätti esityksen mukaan.

Täytäntöönpano ote aloitteen tekijä
merkitään aloiteluetteloon
